

**UCHWAŁA NR XVI/140/2025
RADY MIEJSKIEJ W JAWORZE**

z dnia 26 sierpnia 2025 r.

**zmieniająca Uchwałę nr XXI/185/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie
wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Jawor**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.1465 t.j.), art. 87 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087 t.j.) oraz w związku z § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586), Rada Miejska w Jaworze uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XXI/185/2020 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Jawor wprowadza się następujące zmiany:

1. § 1 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Wyznacza się aglomerację Jawor, położoną na terenie powiatu jaworskiego z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Małuszów, gmina Męcinka o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) 37 483”.

§ 2. Treść załącznika nr 1 do zmienianej uchwały zastępuje się załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Zawartość załącznika nr 2 do zmienianej uchwały zastępuje się załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 4. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jawora.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Jaworze

Andrzej Madej

OPIS AGLOMERACJI JAWOR

1. Podstawowe informacje na temat aglomeracji

- Nazwa aglomeracji: **Jawor (ID aglomeracji: PLDO019)**
- Wielkość RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą: **32 218**
- Wielkość RLM aglomeracji po zmianach: **37 483**
- Gmina wiodąca w aglomeracji: **Miasto Jawor**
- Gminy w aglomeracji: **Paszowice, Męcinka, Jawor, Mściwojów**
- Wykaz nazw miejscowości w aglomeracji: **Sichówek, Sichów, Chroślice, Słup, Męcinka, Nowa Męcinka, Przybyłowice, Małuszów, Godziszowa, Barycz, Snowidza, Piotrowice, Piotrowice-Osiedle, Jerzyków, Chelmiec Myślibórz, Jakuszowa, Kłonice, Paszowice, Zębowice, Pogwizdów, Kwietniki, Grobla, Sokola, Wiadrów, Bolkowice, Osiębórz, Jawor.**
- Nazwa miejscowości, w której zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków: **Małuszów**

Niniejsza zmiana obszaru, granic oraz liczby RLM Aglomeracji Jawor wynika z przeprowadzonego przeglądu i została opracowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1586) oraz „Wytocznymi do wyznaczania, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji” stworzonymi w lipcu 2019 r. przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

W zakresie RLM weryfikacji została poddana liczba mieszkańców obecnie korzystających z istniejącej sieci kanalizacyjnej, liczba zarejestrowanych miejsc noclegowych, liczba mieszkańców korzystających z indywidualnych systemów oczyszczania ścieków oraz wielkość ładunku BZT₅ dla sektora przemysłowego. W zakresie obszaru i granic Aglomeracji konieczne było dostosowanie jej do zewnętrznych granic działek ewidencyjnych skanalizowanych lub przewidzianych do skanalizowania. W zakresie działek obsługiwanych przez indywidualne systemy oczyszczania, obszar i granice aglomeracji obejmują wyłącznie działki na których indywidualne systemy oczyszczania spełniają wymogi podwyższonego usuwania biogenów.

Na terenie Aglomeracji znajduje się 29 729 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i czasowy, w tym 29 600 korzystających z sieci kanalizacyjnej. 129 mieszkańców posiada 46 indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, takie jak szczelne zbiorniki bezodpływowe – wywóz nagromadzonych ścieków taborem asenizacyjnym na oczyszczalnię ścieków. Na terenie Aglomeracji nie znajdują się żadne przydomowe oczyszczalnie ścieków. Zewidencjonowano 498 RLM od osób czasowo przebywających na terenie Aglomeracji (wszyscy korzystający z sieci kanalizacyjnej). RLM przemysłu istniejącego podłączonego do sieci kanalizacyjnej wynosi 7 256, 0 RLM pochodzi z przemysłu, z którego ścieki wywożone są taborem asenizacyjnym.

Z terenu Aglomeracji wyłączono nieruchomości, na których obecnie znajdują się przydomowe oczyszczalnie ścieków (78 osób).

Na terenach wyłączonych z Aglomeracji Jawor sposób oczyszczania ścieków nie ulegnie zmianom – w dalszym ciągu mieszkańcy nieruchomości wyłączonych będą korzystać z funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków.

2. Długość i rodzaj sieci kanalizacyjnej lub planowana do budowy sieć kanalizacyjna, liczba stałych mieszkańców aglomeracji, liczba osób czasowo przebywających w aglomeracji oraz przemysł obsługiwany przez sieć kanalizacyjną lub planowaną do budowy sieć kanalizacyjną oraz oczyszczalnię ścieków, a także wskaźnik koncentracji

Sieć istniejąca

Tabela 1. Wyszczególniony RLM aglomeracji

	Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Przemysł w aglomeracji [RLM]	RLM aglomeracji
Aglomeracja Jawor	29 729	498	7 256	37 483

Według Urzędu Miejskiego w Jaworze, Urzędu Gminy w Paszowicach, Urzędu Gminy w Męcince i Urzędu Gminy Mściwojów zameldowanych jest 29 729 mieszkańców oraz zaewidencjonowano 498 osób czasowo przebywających na terenie Aglomeracji. 29 600 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej, pozostali mieszkańcy korzystają z indywidualnych systemów oczyszczania – 129 osób z 46 zbiorników bezodpływowych.

RLM przemysłu obsługiwanego przez sieć kanalizacyjną wynosi 7 256. RLM przemysłu korzystającego ze szczelnych zbiorników bezodpływowych wynosi 0.

Aglomeracja obsługiwana jest przez oczyszczalnię ścieków w Małuszowie.

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Długość i rodzaj kanalizacji istniejącej

Kanalizacja istniejąca	Kilometry
sanitarna grawitacyjna	128,30
sanitarna tłoczna	49,70
ogólnospławna grawitacyjna	0,00
ogólnospławna tłoczna	0,00
SUMA	178,00
Stopień wyposażenia Aglomeracji Jawor w system zbierania ścieków wynosi 99,66%.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Jaworze.

Sieć planowana

Informacja o stopniu realizacji inwestycji w zakresie gospodarki ściekowej zgłoszonych do VI AKPOŚK

Inwestycje zgłoszone do VI AKPOŚK i zrealizowane to:

I. Inwestycje w gospodarkę ściekową

Przebudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Jawor:

- ul. Piastowska ok. 456 mb 842 667,00 zł brutto; środki 100%; środki własne Gminy Jawor; czas realizacji: 2021 r.;

- ul. Wrocławska ok. 215 mb 253 170,90 zł brutto; środki w 100% z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych; czas realizacji: 2023 r.;

- zaplecze Rynek 38-42 (roboty w trakcie) – zgodnie z kosztorysem inwestorskim około 80 mb; 131 250,90 zł brutto; dofinansowane w ramach Polski Ład (prawie 100%).

II. Modernizacja oczyszczalni ścieków; łączny koszt 68 797 804,91 zł brutto; dofinansowanie ok. 64% POiŚ pozostałe środki to środki własne Gminy Jawor; czas realizacji: lata 2020-2023.

Informacje o planowanej do wykonania sieci, na obszarach nieskanalizowanych wchodzących w granice obszaru Aglomeracji

Planowana do wykonania sieć kanalizacyjna na terenach nieskanalizowanych jest przy ul. Cukrowniczej - przebudowa kanalizacji sanitarnej, obecnie ścieki z budynków nr 8-25 grawitacyjnie spływają do zbiornika bezodpływowego, a następnie taborem asenizacyjnym przewożone są do Stacji Zlewczej na Przepompowni Ścieków przy ul. Starojaworskiej 109a. Na chwilę obecną toczą się uzgodnienia z KOWR we Wrocławiu w sprawie wyrażenia zgody na zbudowanie na ich działce kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, która z pominięciem zbiornika będzie odprowadzała ścieki do kolektora na działce 3/6, obr. 0001.

Odcinek ulicy około 230 m, a odcinek sieci około 240 m sieci grawitacyjnej lub tłocznej w zależności od uzgodnień, szacowana liczba ludności mająca korzystać z sieci około 140 osób (mieszkańcy stali), stan przygotowania inwestycji- dokumentacja na etapie uzgodnień, termin realizacji nieznany, źródło finansowania: środki zewnętrzne w przypadku pozyskania dofinansowania oraz budżet Gminy Jawor.

W styczniu 2024 roku Gmina Jawor podpisała umowę dotyczącą m.in. budowy w formule „zaprojektuj i wybuduj” sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej na potrzeby istniejącej na terenie Gminy Jawor Dolnośląskiej Strefy Aktywności Gospodarczej S3 Jawor.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz.U.2018 poz. 1586) przy wyznaczaniu Aglomeracji bierze się pod uwagę, że budowa planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej na obszarze Aglomeracji z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków albo końcowego punktu zrzutu ścieków komunalnych powinna być uzasadniona ekonomicznie i technicznie. Wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 120 stałych mieszkańców Aglomeracji i osób czasowo przebywających w Aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej. Określony według ww. rozporządzenia wskaźnik progowy podlega obniżeniu do wartości 90 Mk/km sieci na podstawie § 3 ust. 5 rozporządzenia, tj. m.in. na obszarach objętych przynajmniej jedną formą ochrony

przyrody, o której mowa w Ustawie o ochronie przyrody. Planowane inwestycje nie znajdują się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, więc wymagany wskaźnik wynosi 120 Mk/km.

Uśredniona szacunkowa liczba stałych mieszkańców planowanych do podłączenia do sieci kanalizacyjnej, znajdujących się obecnie na terenach nieskanalizowanych w granicach Aglomeracji wynosi 129 Mk. Z kolei długość planowanej kanalizacji wynosi 240 m, co daje **wskaźnik równy 537,5 Mk/km, który jednocześnie spełnia normy i obszary te mogą znajdować się w obszarze Aglomeracji Jawor.**

Tabela 3. Długość i rodzaj kanalizacji planowanej do budowy

Kanalizacja planowana do budowy	Długość [km]	Stali mieszkańcy aglomeracji [RLM]	Osoby czasowo przebywające w aglomeracji [RLM]	Sumaryczna liczba osób	Wskaźnik koncentracji [osoby/km nowej sieci]
Sieć kanalizacji sanitarnej	0,240	129	0	0	537,5
Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji, wskaźnik koncentracji nie może być mniejszy niż 120 stałych mieszkańców aglomeracji i osób czasowo przebywających w aglomeracji na 1 km planowanej do budowy sieci (w niektórych przypadkach, które określa w/w rozporządzenie wskaźnik ten nie może być mniejszy niż 90). Wskaźnik został określony na poziomie 537,5 mk/km, który spełnia normy i obszary te zostały włączone do Aglomeracji Jawor.					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miejski w Jaworze.

3. Istniejące i planowane do budowy oczyszczalnie ścieków, a w przypadku aglomeracji zakończonych końcowym punktem zrzutu ścieków komunalnych – informacja, do której aglomeracji ścieki te będą odprowadzane wraz z określeniem obciążenia oczyszczalni ścieków.

Aglomeracja zakończona Oczyszczalnią Ścieków w Małuszowie.

Tabela 4. Parametry oczyszczalni ścieków oraz planowana inwestycja

Oczyszczalnia ścieków istniejąca		
Nazwa		Oczyszczalnia ścieków w Małuszowie
Lokalizacja		Działka nr 222/41 obręb Małuszów, gmina Męcinka na działce nr 222/54 (wylot do odbiornika)
Pozwolenie wodnoprawne na odprowadzanie ścieków z oczyszczalni ścieków do środowiska		Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Legnicy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (WR.ZUZ.1.4210.108.2023.AK) z dnia 11.10.2023 r. Pozwolenie wodnoprawne na korzystanie z usług wodnych obejmujących odprowadzanie oczyszczonych ścieków zostało wydane na czas określony, tj. do dnia 11.10.2033 r.
Rodzaj oczyszczalni ścieków		PUB2 – oczyszczalnia biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków azotu (N), fosforu (P) spełniająca standardy odprowadzanych ścieków dla aglomeracji < 100 000 RLM.
Obciążenie oczyszczalni ścieków z terenu Aglomeracji [RLM]		30 547
Obciążenie oczyszczalni ścieków z terenu Aglomeracji [RLM] po podłączeniu przemysłu		37 483
Projektowana wydajność oczyszczalni ścieków [RLM]		41 150
Przepustowość oczyszczalni ścieków	średnia [m³/d]	7 600
	docelowa przepustowość oczyszczalni [m³/d]	15 120
	maksymalna ilość ścieków [m³/s]	0,175
	maksymalna roczna [m³/rok]	3 700 000
Odbiornik ścieków oczyszczonych		Nazwa odbiornika ścieków: I Rzędu: Odra II Rzędu: Kaczawa Bezpośredni odbiornik: Uszewica Kilometraż miejsca odprowadzania ścieków oczyszczonych: 2 +415 Współrzędne geograficzne wylotu: 51.1028 (N), 16,1885 (E)
RLM Aglomeracji Jawor wynosi 37 483 natomiast projektowana wydajność oczyszczalni ścieków to 41 150. W ramach zadania pn.: „Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji jaworskiej” została zmodernizowana oczyszczalnia ścieków. Termin realizacji inwestycji: 26.11.2020 r. – 15.11.2023 r. Zakres zlecony Wykonawcy obejmował przebudowę, rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków komunalnych, która prowadzona była na czynnym obiekcie. W ramach zadania Wykonawca wykonał budowę nowych obiektów, modernizację, remont i przebudowę obiektów istniejących, dostawę i montaż urządzeń, roboty rozbiórkowe oraz roboty towarzyszące m.in.: sieci i instalacje technologiczne, sanitarne, elektryczne, AKPiA, a także rozruch technologiczny oczyszczalni ścieków oraz szkolenie załogi oczyszczalni. W ramach zadania wykonano także komplet instrukcji oraz uzyskano pozwolenie wodnoprawne.		

Charakterystyka realizowanych obiektów:

Komora rozprężna (obiekt nowy) – zbiornik żelbetowy o wym. 3,5 x 6,0 x 3,2m przykryty pokrywą, częściowo zagłębiony w gruncie, wyposażony w układ rurociągów, zastawek i przegród

Powierzchnia zabudowy – 21,0 m²

Kubatura – 67,20 m³

Sitopiaskownik (obiekt nowy) – murowana wiata o wysokości 5,3 m posadowiona na płycie fundamentowej o wym. 8,3 x 5,4 m

Powierzchnia zabudowy – 45,65 m²

Kubatura – 224,10 m³

Urządzenia:

- kompaktowe urządzenie do czyszczące z płuczką piasku - maksymalny przepływ 100m³/h

Osadnik wstępny, komora defosfatacji, komora denitryfikacji, komora predenitryfikacji, komora odcieku regenerowanego (obiekty istniejące) - wspólna bryła komory podzielona na cztery podłużne zbiorniki pierwotnie wykorzystywane jako osadniki wstępne - wykonanie nowego podziału komory (ściany rozdzielające wewnętrzne, kanały rozprowadzające), skucie oraz wykonanie nowej korony zbiornika, wyprawy na ścianach, izolację zewnętrzną zbiornika, remont dylatacji oraz wymiana urządzeń i wyposażenia technologicznego, orurowania i armatury

Pojemność czynna 774 m³

Urządzenia

- Zgarniacz osadu i części pływających

Komora predenitryfikacji:

- Mieszadło zatapialne

Komora odcieku regenerowanego:

- Zespół napowietrzania ścieków (1 sekcja - 80 dyfuzorów talerzowych wraz z rusztem napowietrzającym)

Komora defosfatacji:

- Mieszadło zatapialne

Pompownia nadmiarowa (obiekt nowy) – dwie komory z prefabrykowanych kręgów betonowych o średnicy DN3000, zagłębiona w gruncie

Urządzenia:

- Pompy o parametrach wydajność: 175,3 dm³/s, wysokość podnoszenia: 9,4 m – 2 szt.

Zbiornik ścieków nadmiarowych, rezerwowy zbiornik osadu (obiekty istniejące) - remont konstrukcji żelbetowej (wykonanie warstwy spadkowej w zbiorniku, skucie mnicha, wykonanie wypraw wewnętrznych na ścianach zbiornika, ocieplenie zbiornika styropianem gr. 5 cm, wykonanie elewacji) wraz z wymianą urządzeń technologicznych (mieszadła) oraz rurociągów.

Powierzchnia zabudowy:

Zbiornik ścieku nadmiernego - 1313,16 m²

Zbiornik rezerwowy osadu - 1313,16 m²

Kubatura:

Zbiornik ścieku nadmiernego - 9612,33 m³

Zbiornik rezerwowy osadu 9612,33 m³

Komory nityfikacji (obiekt istniejący) – wymiana urządzeń:

pompy recyrkulacyjne o parametrach: wydajność: Q= 685 m³/h, wysokość podnoszenia: 2,8 m – 2 szt.

System napowietrzania - 2 główne ciągi sprężonego powietrza zasilające system napowietrzania na bazie dyfuzorów talerzowych w liczbie 650 szt. na komorę (1 350 szt.)

Osadnik wtórny 10.1 (obiekt istniejący) – przebudowa i remont obiektu - skucie ścian zbiornika do połowy, wykonanie nowych ścian zbiornika z pogrubieniem starych, wykonanie koryta przelewowego, wymiana rurociągów, remont dylatacji, izolacja zewnętrzna przeciw wodna, wyprawy w zbiorniku, wymiana zgarniacza, wykonanie nowej wieży centralnej.

Osadnik wtórny 10.2 (obiekt nowy) – radialny zbiornik żelbetowy

Parametry techniczne obiektów (obydwa osadniki)

Średnica osadnika: 30,0 m

Powierzchnia jednego osadnika: 706,9 m²

Powierzchnia dwóch osadników: 1413,8 m²

Objętość jednego osadnika: 2474,2 m³

Objętość dwóch osadników: 4948,4 m³

Średnia głębokość czynna: 3,5 m

Urządzenia

- Zgarniacz osadu dennego i części pływających: pomost jezdny zgarniacza z mocowaniem centralnym;
- Antypoślizgowy system napędowy zgarniacza;
- Zgarniacz ślimakowy części pływających (kożucha);

Zagęszczacz grawitacyjny osadu wstępnego (obiekt nowy) - zbiornik radialny w konstrukcji żelbetowej z pionowym mieszadłem podwieszonym do pomostu.

Powierzchnia zabudowy łącznie – 28,30 m²

Kubatura – 109,40 m³

Średnica zbiornika (wewnętrzna) 6,0 m

Głębokość: 4,7 m

Pojemność czynna: ~133,0 m³

Urządzenia:

- mieszadło wolnoobrotowe

Pompownia osadów i odcieku (obiekt istniejący) - budynek dwukondygnacyjny (parter, podpiwniczenie) - kompleksowy remont po stronie budowlanej, wymiana całości wyposażenia technologicznego wraz z rurociągami

Parametry techniczne obiektu:

Powierzchnia zabudowy łącznie – 196,77 m²

Kubatura – 1265,88 m³

Powierzchnia użytkowa – 233,23 m²

Urządzenia

- pompy o wydajności 14,7 m³/h – 2 szt.
- maceratory o wydajności maksymalnej 120,0 m³/h – 2 szt.
- pompy o wydajności 400 m³/h, wysokości podnoszenia 10,6 m – 2 szt.
- Pompy o wydajności 631,2 m³/h, wysokości podnoszenia 8,0 m – 3 szt.

Budynek techniczny ze stacją dmuchaw (obiekt nowy) - obiekt jednokondygnacyjny, przykryty stropodachem prefabrykowanym z płyt HC, podzielony na cztery strefy technologiczne: pomieszczenie stacji zagęszczania osadu, maszynownia WKF, kotłownia, stacja dmuchaw, rozdzielnia elektryczna

Parametry budynku.

Powierzchnia zabudowy łącznie – 348,36 m²

Powierzchnia użytkowa – 310,82 m²

Kubatura brutto – 1 624,42 m³

Urządzenia:

- Talerzowa zagęszczarka osadu
- Stacja przygotowania polielektrolitu - zdolność produkcyjna: 1000 l objętość użytkowa
- Dezintegrator mechaniczny
- Wymiennik ciepła do podgrzewania osadu ściekowego (typu rura w rurze) – 2 szt.
- Pompy obiegowe osadu - pompy wirowe z przeznaczeniem do osadu recykulowanego o zawartości suchej masy 4.5-5,5%, $Q = 80 \div 100 \text{ m}^3/\text{h}$ – 2 szt.
- Macerator osadu recykulowanego z WKF – 2 szt.:
- Rozdrabniacz frezowy o wydajności $Q = 80 \text{ m}^3/\text{h}$ – 1 szt.
- Dmuchawy – $Q = 2 \text{ } 200 \text{ m}^3/\text{h}$ – 4 szt.:

Wydzielona komora fermentacji (obiekt nowy) - część górna obiektu - zbiornik stalowy o średnicy $\varnothing 13,66 \text{ m}$, wysokości $14,4 \text{ m}$; część dolna - monolityczny, żelbetowy fundament blokowy z wykształconym dnem komory w postaci odwróconego stożka o wysokości $4,0 \text{ cm}$, nachyleniu ścian 36° i średnicy $12,1 \text{ m}$; klatka schodowa (o wymiarach w rzucie $2,65 \times 5,10 \text{ m}$ i wysokości $16,4 \text{ m}$) w konstrukcji lekkiej - wieżowa, stalowa konstrukcja szkieletowa obudowana lekką obudową z izolacją, posadowiona na monolitycznym fundamencie żelbetowym, schody stalowe, spoczniki ażurowe.

WKF parametry:

Zbiornik stalowy pionowy:

Średnica: $13,26 \text{ m}$;

Pojemność czynna (bez ew. stożka dolnego): $1 \text{ } 754 \text{ m}^3$;

Urządzenia:

- Mieszadło - przepływ: $700 \text{ m}^3/\text{h}$;

Zbiornik osadu (obiekt nowy) - żelbetowy zbiornik o średnicy wewnętrznej $10,0 \text{ m}$ i wysokości $5,7 \text{ m}$ wyniesiony $4,4 \text{ m}$ ponad teren, przykryty lekką systemową konstrukcją dachową.

Powierzchnia zabudowy – $93,3 \text{ m}^2$

Kubatura netto – 370 m^3

Urządzenia:

mieszadło śmigłowe, wałowe pionowe montowane do podestu żelbetowego długości 4500 mm , średnicy 100 mm – 1 szt.

Zbiornik Biogazu (obiekt nowy) – zbiornik dwumembranowy z tworzywa poliestrowego oraz PVC powlekanego obustronnie lakierem akrylowym

Pojemność zbiornika: 200 m^3 ;

Średnica całkowita zbiornika: $7,68 \text{ m}$;

Wysokość całkowita zbiornika: $5,76 \text{ m}$;

Maksymalny dopływ biogazu: $50 \text{ Nm}^3/\text{h}$;

Maksymalny odpływ biogazu: $72 \text{ Nm}^3/\text{h}$;

Odsiarczalnik (obiekt nowy)

Ilość reaktorów: 1 szt.;

Wymiary w rzucie: $1,7 \times 1,7 \text{ m}$;

Wysokość reaktora: $2,30 \text{ m}$;

Przepustowość max.: $50 \text{ Nm}^3/\text{h}$;

Pochodnia (obiekt nowy) – typ z płomieniem ukrytym

Wysokość całkowita: $6,7 \text{ m}$;

Wydatek pochodni: $\sim 100 \text{ Nm}^3/\text{h}$;

Stacja odwadnia osadów z silosem wapna (obiekt nowy) - budynek jednokondygnacyjny, przykryty stropodachem prefabrykowanym z płyt HC.

Powierzchnia zabudowy łącznie – 143,94 m²

Powierzchnia użytkowa – 125,31 m²

Kubatura brutto – 635,00 m³

Urządzenia:

- Wirówka dekantacyjna - przepustowość: ok. 10 m³/h, wydajność hydrauliczna: 10 – 20 m³/h
- Stacja dozowania polimeru - wydajność: 2000 – 2500 l/h roztworu bazowego, objętość zbiornika: 2000 l
- Mieszarka do higienizacji o wydajności do 5 m³/h
- Silos stalowy do procesu higienizacji o pojemności 24 m³

Pompownia odcieków (obiekt nowy) - komora żelbetowa DN 1500 i wysokości 3,15 m.

Urządzenia:

- Pompy o wydajności 4,0 dm³/s i wysokości podnoszenia: 4,85 m – 2 szt.

Pompownia wody technologicznej (obiekt nowy) - komora żelbetowa DN1500 i wysokości 3,4 m.

Urządzenia:

- Pompy o wydajności: 16,7 dm³/s i wysokości podnoszenia: 9,75 m - 2 szt.

Pompownia ścieków własnych (obiekt nowy) - komora żelbetowa DN1500 i wysokości 3,9 m.

Urządzenia:

- Pompy o wydajności 4,0 dm³/s i wysokości podnoszenia: 8,25 m – 2 szt.

Suszarnie słoneczne (obiekty nowe) – 2 szt. – 2 hale stalowe z pokryciem z płyt poliwęglanowych, wyposażone w bramy rolowane oraz okna uchylne w kalenicy oraz wentylację

Parametry jednej hali suszarniczej:

Powierzchnia zabudowy – 1 584,00 m²

Kubatura – 6 505,08 m³

Powierzchnia użytkowa – 1 559,55 m²

Urządzenia:

- przewracarki, które umożliwiają suszenie osadu na całej powierzchni hali.

Biofiltry (obiekty nowe) - kompaktowe urządzenia ustawione na fundamentach żelbetowych:

- kontener technologiczny ze złożem o zdolności filtracji 500 m³/h
- kontener technologiczny ze złożem o zdolności filtracji 1500 m³/h

Sieci technologiczne i międzyobiektywne - modernizacja istniejących rurociągów oraz budowa nowych:

Przewody ściekowe (przepływ ciśnieniowy), przewody ściekowe (przepływ grawitacyjny), przewody technologiczne osadu wstępnego, przewody technologiczne osadu pływającego, przewody technologiczne osadu wtórnego, przewody technologiczne osadu po fermentacji, przewody odcieku, rurociągi sprężonego powietrza, przewody wody technologicznej i wody pitnej, przyłącze gazowe, sieć biogazu, cieć ciepła, kanalizacja sanitarna i deszczowa, instalacja PIX, przewody zewnętrzne międzyobiektywne instalacji dezodoryzacji - o średnicach od 40 mm do 600 mm, wykonane z rur ze stali nierdzewnej, PE, PCV, PP, rury preizolowane, GRP.

Roboty drogowe i zagospodarowanie terenu – modernizacja istniejącego układu drogowego oraz budowa nowych nawierzchni z kostki brukowej grubości 10 cm i 8 cm – 10 479 m², wykonanie terenów zielonych i nasadzenie drzew.

Roboty elektryczne i AKPiA – wykonano kompleksowe roboty branży elektrycznej oraz AKPiA (m.in. instalacje elektryczne w obiektach, oświetlenie, wymiana transformatora, montaż agregatu prądotwórczego, sieci kablowe, kanalizacja teletechniczna i komunikacja światłowodowa, AKPiA, SCADA).

Rozruch technologiczny.

Gmina Jawor planuje inwestycję dotyczącą zagospodarowania osadów ściekowych, wstępnie przyjęto formę zagospodarowania osadów R10ROL z możliwością jej zmiany.

4. System gospodarki ściekowej:

Średnia dobową ilość ścieków komunalnych powstających na terenie aglomeracji oraz skład jakościowy tych ścieków; przepustowość istniejącej oczyszczalni ścieków w m³/d; ilość i skład jakościowy ścieków przemysłowych odprowadzanych przez zakłady do systemu kanalizacji zbiorczej; nazwy zakładów, których podłączenie do systemu kanalizacji zbiorczej jest planowane; uzasadnienie określonej RLM aglomeracji; ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne albo planuje się zastosowanie systemów indywidualnych lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej.

Tabela 5. System gospodarki ściekowej

Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni siecią kanalizacyjną z terenu Aglomeracji [m ³ /rok]	1 672 173,00
Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni siecią kanalizacyjną z terenu Aglomeracji [m ³ /d]	4 581,30
Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni ze zbiorników bezodpływowych z terenu Aglomeracji [m ³ /rok]	1 645,00
Ilość ścieków dowożonych do oczyszczalni ze zbiorników bezodpływowych z terenu Aglomeracji [m ³ /d]	4,50
Ilość ścieków wytworzonych przez mieszkańców Aglomeracji korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków [m ³ /rok]	0,00
Łączna ilość ścieków powstających na terenie Aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne lub innych rozwiązań zapewniających taki sam poziom ochrony środowiska jak w przypadku systemów kanalizacji zbiorczej [m ³ /rok]	1 645,00
Łączna ilość ścieków komunalnych powstających na terenie Aglomeracji [m ³ /rok]	1 673 818,00
Średnia dobową ilość ścieków komunalnych powstających na terenie Aglomeracji uwzględniająca ścieki ze zbiorników bezodpływowych [m ³ /d]	4 585,80
Ilość ścieki na stacji zlewczej spoza terenu Aglomeracji [m ³ /rok]	2 303,00
Łączna ilość ścieków dopływających i dowożonych do oczyszczalni ścieków [m ³ /rok]	1 676 121,00

	Wskaźnik	Ścieki surowe	Ścieki oczyszczone
Skład jakościowy ścieków komunalnych powstających na terenie Aglomeracji	BZT ₅ [mgO ₂ /dm ³]	204,00	3,10
	ChZTCr [mgO ₂ /dm ³]	561,70	38,75
	Zawiesina ogólna [mg/dm ³]	229,90	6,70
	Azot ogólny [mg N/dm ³]	57,50	6,50
	Fosfor ogólny [mg P/dm ³]	5,10	0,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych będących w zasobach gminnych.

Ścieki ze zbiorników bezodpływowych i POŚ znajdujących się na terenie gminy Męcinka są wywożone taborem asenizacyjnym poza teren własnej Aglomeracji – na Oczyszczalnię ścieków w Wolbromku.

Informacje o obecnych zakładach przemysłowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej lub dowożących ścieki do oczyszczalni ścieków taborem asenizacyjnym

Tabela 6. Przemysł istniejący

Ilość ścieków przemysłowych odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na terenie aglomeracji [m ³ /r]	51 733,9
RLM przemysłu (określająca liczbę mieszkańców, która wytworzy taki sam ładunek zanieczyszczeń jak w ściekach przemysłowych) Aglomeracji Jawor została wyliczona zgodnie z „Wytycznymi do wyznaczania, zmiany lub likwidacji obszarów i granic aglomeracji” stworzonymi w lipcu 2019 r. przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Jest ona wyrażona poprzez iloraz średniego ładunku zanieczyszczeń (iloczyn stężenia BZT ₅ [mgO ₂ /l] i ilości odprowadzanych ścieków do oczyszczalni [m ³ /d]) oraz jednostkowego ładunku BZT ₅ przypadającego na jednego mieszkańca, który wynosi 60 g O ₂ /Mkd.	

Tabela 11. Ścieki przemysłowe dowożone do oczyszczalni taborem asenizacyjnym

Firma	Średnia ilość ścieków [m ³ /d]	BZT ₅ [mgO ₂ /l]	RLM
Mercedes-Benz	141,74	135,5	320

Przy obliczaniu RLM przemysłu ścieków obecnie odprowadzanych do kanalizacji wykorzystano następujący wzór:

A. Ilość odprowadzanych ścieków przemysłowych do kanalizacji [m³/d]

B. Średnie stężenie BZT₅ (obecnie) = [g/m³]

Wyliczenie RLM z przemysłu dla Aglomeracji Jawor

$$\text{RLM (prz)} = [(A * B) / 60] = 320$$

Informacja o zakładach planowanych do podłączenia, ilość ścieków przemysłowych

Planuje się przyłączenie dwóch zakładów przemysłowych do istniejącej sieci kanalizacyjnej:

- **Mercedes Benz** (rozbudowa zakładu); ilość ścieków zadeklarowana na etapie wydawania warunków przyłączenia: 877 m³/d; BZT₅ 350 mgO₂/l
- **Jacobs**; ilość ścieków zadeklarowana na etapie wydawania warunków przyłączenia: 156 m³/d; BZT₅ 700mgO₂/l.

Przy obliczaniu RLM przemysłu oprócz ścieków odprowadzanych do kanalizacji wykorzystano następujący wzór:

A. Ilość odprowadzanych ścieków przemysłowych do kanalizacji [m³/d]

B. Średnie stężenie BZT₅ (obecnie) = [g/m³]

Wyliczenie RLM z przemysłu dla Aglomeracji Jawor

$$\text{RLM (prz)} = [(A1 * B1) / 60] + [(A2 * B2) / 60] = 6\ 936$$

Skład jakościowy ścieków przemysłowych z zakładów planowanych do podłączenia do sieci kanalizacyjnej powinien kształtować się następująco:

- Odczyn pH – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 6,5-9,5;
- Temperatura – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: ≤35;
- Zawiesiny łatwoopadające – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 10;
- Zawiesiny ogólne – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 400;
- Chemiczne zapotrzebowanie tlenu (ChZTCr) – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 1000;
- Pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowanie tlenu (BZT₅) – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 700;
- Ogólny węgiel organiczny (OWO) – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 800;
- Azot amonowy – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 200;
- Fosfor ogólny – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 20;
- Chlorki – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 1000;
- Siarczany – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 500;
- Siarczyny – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 10;
- Cynk – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 5;
- Miedź – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 1;
- Chlor całkowity – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 4;
- Cyjanki związane – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 5;
- Węglowodory ropopochodne – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 15;
- Substancje ekstrahujące się eterem naftowym – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 100;
- Surfactanty anionowe (substancje powierzchniowo czynne anionowe) – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 15;

- Surfaktanty niejonowe (substancje powierzchniowo czynne niejonowe) – dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń: 20.

Tabela 12. Uzasadnienie określonej RLM aglomeracji

Wyszczególnienie	ilość
1. RLM stałych mieszkańców aglomeracji w tym:	29 729
1.1. Liczba stałych mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	29 600
1.2. Liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	129
1.3. Liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	0
1.4. Liczba stałych mieszkańców planowanych do podłączenia do sieci kanalizacyjnej, znajdujących się obecnie na terenach nieskanalizowanych w granicach Aglomeracji	129
1.5. Liczba stałych mieszkańców nieprzyporządkowanych do żadnego systemu zbierania	0
2. RLM osób czasowo przebywających w aglomeracji w tym:	498
2.1. Liczba osób czasowo przebywających w aglomeracji korzystających z sieci kanalizacyjnej	498
2.2. Liczba osób czasowo przebywających w aglomeracji obsługiwanych przez tabor asenizacyjny	0
3. RLM przemysłu w tym:	7 256
3.1. RLM przemysłu korzystającego z sieci kanalizacyjnej	320
3.2. RLM przemysłu obsługiwanego przez tabor asenizacyjny	0
3.3. RLM przemysłu planowanego do podłączenia do sieci kanalizacyjnej	6 936
Ilość zbiorników bezodpływowych	46
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	0
RLM aglomeracji (suma 1,2,3)	37 483

Informacja o ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz kontroli wywozu ścieków oraz osadów

Liczba zbiorników bezodpływowych na terenie Aglomeracji wynika z prowadzonej i aktualizowanej na bieżąco ewidencji. Miasto Jawor, Gmina Paszowice, Gmina Męcinka i Gmina Mściwojów prowadzą ewidencje zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków znajdujących się na terenie wyznaczonej Aglomeracji. Organy na etapie zgłoszenia instalacji na podstawie przepisów prawa ochrony środowiska dokonują weryfikacji spełniania przez instalację wymagań prawa m.in. weryfikuje poziom ochrony środowiska na podstawie dokumentów pochodzących od producentów przydomowych oczyszczalni, m. in. deklaracji właściwości użytkowych przydomowych oczyszczalni ścieków w zakresie redukcji substancji zanieczyszczających dla danej instalacji oraz danych z badań geotechnicznych, które mogą być wykorzystywane do weryfikacji położenia zwierciadła poziomu wód.

5. Strefy ochronne ujęć wody, zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego lub decyzji ustanawiających te strefy oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych terenach.

Na terenie Gminy Męcinka:

Tereny ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody podziemnej w obrębie Męcinka i Słup w gminie Męcinka; Nr studni i powierzchnia: 1: 1526m²

Dyrektor Zarządu Zlewni w Legnicy Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, WR.ZZŚ.1.4100.2.2019.E G, Legnica dnia 05.03.2019 r. DECYZJA NR 2/2019 Na podstawie art.14 ust.6 pkt 2, art.120 pkt 1, art. 121 ust. 3, art.133 ust.1 art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1 pkt 1, art. 136 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.).

Na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

1. Odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzenia służącego do poboru wody.
2. Zagospodarować teren zielenią.
3. Odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
4. Ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Oznaczenie granic terenu ochrony bezpośredniej:

1. Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić.
2. Na ogrodzeniu należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.
3. Zakazuje się niszczenia i uszkodzania tablic zawierających informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Na rzecz Gminy Jawor, dnia 13 września 2007 r. udzielono pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wód podziemnych z istniejącego ujęcia zlokalizowanego na terenie Oczyszczalni Ścieków

Miasta Jawora w obrębie miejscowości Małuszów, gm. Męcinka na działce nr 222/4, składającego się z jednej studni wierconej.

Decyzja Starosty Jaworskiego, OŚ.6223/20/2007 z dnia 13 września 2007 r. na podstawie art. 31 ust. 1 i 3, art. 37 pkt. 1, art. 51 pkt 51, art. 52 ust. 2 pkt 1 i ust. 3, art. 58 ust. 5, art. 122 ust. 1 pkt 1, art. 127 ust. 1 i 2, art. 128 ust. 1 pkt i 9a, art. 131 ust. 1 i 2, art. 140 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. Nr 239, poz. 2019 tj. z 2005 r., z p. zm.) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718 z 2002 r.) i zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 tj. z 2000 r. z p. zm.).

W związku z udzielonym pozwoleniem wodnoprawnym ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej studni.

Decyzja OŚ.6223/20/2007 zobowiązuje Gminę Jawor do przestrzegania w granicach strefy ochrony bezpośredniej:

1. Odprowadzania wód opadowych w taki sposób, aby nie mogły one dostać się o urządzeń służących do poboru wody.
2. Zagospodarowania terenu zielenią i utrzymywania jej w należytym stanie.
3. Ograniczenia do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

Na terenie Gminy Paszowice:

Tereny ochrony bezpośredniej dla ujęcia wody w Wiadrowie gmina Paszowice Nr studni i powierzchnia: 1: 567m². Starosta Jaworski GNIŚ.6341.49.2016 Jawor dnia 20 listopada 2016 r. Decyzja Na podstawie art. 140 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 1 i 3, art. 37 pkt 1, art.46 ust.4, art.51, art. 52 ust. 3, art. 122 ust. 1 pkt. 1, art. 127 ust. 1 i 2, art. 128 ust. 1 pkt. 1, 6, art. 131 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (Dz. U. 2015 poz. 469 ze zm.), a także w oparciu o art. 104 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2016 poz. 23) – po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Paszowice, 59-411 Paszowice, w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód w zakresie poboru wody podziemnej ze studni Nr 1 w Wiadrowie.

W związku z udzielonym pozwoleniem wodnoprawnym zobowiązuje się Gminę Paszowice do:

1. Prowadzenia ciągłego pomiaru wielkości poboru wody oraz rejestru zużycia wody.
2. Raz na kwartał wykonywania pomiarów głębokości zalegania zwierciadła wody w czasie pracy studni przy określonym poborze.

Dane te należy notować w dzienniku eksploatacji studni.

3. Utrzymania urządzeń wodnych we właściwym stanie technicznym.
4. Prawidłowej eksploatacji ujęcia wód podziemnych
5. Zaspokojenia ewentualnych roszczeń odszkodowawczych związanych z wydanym pozwoleniem wodnoprawnym.

6. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych zawierające oznaczenie aktów prawa miejscowego ustanawiających te obszary oraz zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące na tych obszarach

Na terenie Aglomeracji nie wyznaczono obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych.

7. Formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zawierające nazwę formy ochrony przyrody oraz tytuł i miejsce ogłoszenia aktu prawnego tworzącego, ustanawiającego albo wyznaczającego formę ochrony przyrody oraz informacje o obszarach mających znaczenie dla Wspólnoty znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy.

W granicach Aglomeracji Jawor występują następujące formy ochrony przyrody, określone w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2024 poz. 1478):

- Natura 2000: Góry i Pogórze Kaczawskie Kod obszaru PLH020037. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Góry i Pogórze Kaczawskie (PLH020037). Dz. U. z 2023 r. poz. 2288.
- Park krajobrazowy: Chełmy. ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO NR 24 z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Chełmy” Dz. Urz. Województwa Dolnośląskiego (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 317, poz. 3923).
- Pomniki przyrody: Na obszarze Aglomeracji znajdują się 124 pomniki przyrody, wszystkie z nich stanowią drzewa.

